

Oudkomers

Gelet op de groep om wie het hier vooral gaat, laag opgeleide oudkomers met een achterstand, adviseert de commissie het Nederlands alleen mondeling op niveau A2 verplicht te stellen. Meer eisen zou immers geen recht doen aan hun situatie: toen zij kwamen was er niets voor hen geregeld, en vervolgens moesten ze plaats maken voor de nieuwkomers. Stimuleer alle oudkomers om Nederlands te leren, zegt de commissie, maar beperk de verplichting tot vrouwen in achterstandssituaties en tot degenen die nog sollicitatieplicht hebben. Ten slotte bepleit de commissie ook een vorm van toetsing die recht doet aan de ontwikkelingen van de laatste tijd: hou het niet alleen bij een centraal examen maar toets vooral ook functionele vaardigheden in de context waarin mensen die nodig hebben. Dus een praktijkdeel naast een centraal deel. En een ander diploma in Nederland, in

het beroepsonderwijs bijvoorbeeld, zou vrijstelling moeten betekenen. Goed voor de integratie!

Gevolgen

Of de minister met dit advies de contourennota aan gaat passen, is nog niet duidelijk. De kans is klein, gelet op haar kritiek op het eerste deel van het advies. Maar als zij het advies niet ter harte neemt, loopt de contourennota het risico contraproductief te zijn. De laatste jaren werd het inburgeringsonderwijs steeds meer gekoppeld aan toeleiding naar beroepsonderwijs of arbeidsmarkt, of aan ondersteuning van opvoedingstaken. Deze ontwikkeling komt met het nieuwe beleid in het gedrang. Daarin is immers het inburgeringsexamen de sluitsteen van het inburgeringstraject en er hangt voor de cursist veel van af. Docenten zullen genoodzaakt zijn hun cursisten 'klaar te stomen' voor het examen, waardoor er weinig tijd over-

blijft voor bovengenoemde zaken.

Als de contourennota niet aangepast wordt, zijn de meest kansarmen met weinig vooropleiding het slechtste af. Zij hebben het minste geld en moeten het meeste betalen, moeten meer lessen volgen, en lopen een groter risico op zakken en boetes. En zij lopen het grootste risico niet toegelaten te worden. De commissie Franssen had oog voor die kwetsbare groep. De contourennota spreekt forse politieke taal, die past bij de tijdgeest. Het moet nog blijken of minister Verdonk ook oog heeft voor deze groep. En of ze inderdaad de nieuwe inburgering ziet als een onderdeel van integratiebeleid, of als een toelatingsexamen voor Nederland.

¹ *Onafhankelijke adviescommissie Inburgeringseisen* (M. Baba, G. Fidancan, K. Jaspaert, M. Vliegthart, E. Vogelaar, A. Zijdeveld, W.J. Zwolve), Inburgering getoetst: Advies over het niveau van inburgering in het buitenland/Nederland, (mei 2004).

De Okee-krant in de klas

De *Okee-krant* is een krant voor volwassenen die moeite hebben met lezen. Op het ID College in Gouda wordt de krant op verschillende manieren gebruikt in verschillende groepen. Werken met de krant biedt in de ene groep mogelijkheden de leesvaardigheid te oefenen, in de andere gespreksstof rond actuele thema's of een kennismaking met het fenomeen krant. Jacqueline Veth vertelt hoe in de verschillende groepen met de krant gewerkt wordt.

JACQUELINE VETH/ID COLLEGE, GOUDA

'Okee', een bijzondere krant, wordt geschreven voor volwassenen die moeite hebben met lezen. De krant komt eenmaal per maand uit en het nieuws van de afgelopen tijd wordt op eenvoudige wijze met veel duidelijk herkenbare

foto's en plaatjes gepresenteerd. Behalve nieuws uit binnen- en buitenland staan er ook algemene en leuke weetjes en praktische verhalen met tips en uitleg in de krant.

De krant wordt bij ons op school (ID College, Gouda) in de

U I T H E T V E L D

lessen aan NT1'ers en NT2'ers gebruikt, zij het op verschillende wijze. Hieronder volgt een beschrijving van het gebruik in drie verschillende soorten groepen: een NT1-groep, (A)NT2-groepen, en een NT2-groep Ouderparticipatie.

Een NT1-groep

In deze groep (leesniveau 0 – 1) wordt de krant gezamenlijk gelezen, elke week een gedeelte, en biedt als zodanig extra lees oefening voor de cursisten. Na het lezen wordt er over de onderwerpen gediscussieerd. De docent geeft aan dat zij nu veel minder tijd kwijt is aan het zoeken van actualiteiten en het bijbehorende plak- en knipwerk om de berichten voor haar groep aan te passen. Alleen wanneer er iets van direct belang gebeurt, neemt zij de schaar nog ter hand.

De cursisten krijgen allen een eigen krant. Wanneer de nieuwe krant wordt uitgedeeld, zoeken ze allereerst de puzzel op. Deze wordt enthousiast ingevuld en altijd voor iedereen apart opgestuurd. Dat betekent enveloppen schrijven: een goede oefening! Eén keer heeft iemand in de groep al iets gewonnen. De cursisten van niveau 1 bereiden elke week thuis een onderwerp voor. Zij lezen dat gedeelte uit de krant in de les voor en daarna beantwoorden ze vragen van andere cursisten. De cursisten die op weg zijn naar niveau 1 gaan in een bepaalde tekst zoeken welke woorden ze herkennen en strepen deze aan.

De cursisten hebben door het geregeld gebruik van de *Okee-krant* geleerd dat een krant vaste rubrieken heeft en wat die rubrieken inhouden. Op internet bekijken ze vaak de sites die in de krant genoemd worden. Meer dan eens wordt de atlas erbij gepakt om plaatsen en landen die in de krant genoemd worden op te zoeken.

Zo wordt er in deze groep elke week zo'n twintig minuten met veel plezier met de *Okee-krant* gewerkt.

De ANT2-groepen

Voor de alfagroepen NT2 (leesniveau 0 – 1) geldt de krant meer als middel om informatie en nieuws over te brengen en te bespreken, dan als lees oefening. Voor de meeste cursisten die wel al gealfabetiseerd zijn en technisch kunnen lezen, blijft zelfstandig lezen van de krant te moeilijk.

De krant wordt gebruikt om te laten zien hoe een krant in elkaar steekt: voorpaginanieuws, binnenland, buitenland en diverse rubrieken als sport, cultuur, de puzzel, enzovoort. Cursisten leren dat titels van artikelen, kopjes, vetgedrukte woorden en foto's en andere plaatjes al een heleboel informatie over de inhoud van het artikel kunnen geven. Het valt op dat cursisten die de *Okee-krant* kennen vaker een andere krant oppakken en inkijken (bijvoorbeeld de *Metro*) op school of, naar eigen zeggen, thuis.

Daarnaast zoeken docenten vaak een gedeelte uit de krant uit dat zeer actueel is of goed bij het thema van de Nederlandse les past. Het doel is dan informatie-overdracht en bespreken van het onderwerp, zodat cursisten weten wat er in de wereld om hen heen gebeurt en ze zich daar een mening over kunnen vormen. Meestal wordt eerst gekeken naar een foto of illustratie bij een artikel en samen met de docent lezen de cursisten de titel van het artikel. De centrale vraag is steeds: 'Waar zou het over kunnen gaan?' Daarna wordt gevraagd: 'Wat weet je al van dit onderwerp?' Vaak blijkt dat cursisten op tv al iets over het onderwerp gezien en gehoord hebben. Dit stimuleert (andere) cursisten om ook meer tv te kijken (bijvoorbeeld naar het jeugdjournaal), zodat ze mee kunnen praten over de diverse onderwerpen. Vervolgens leest de docent langzaam en duidelijk het artikel voor, terwijl de cursisten mee proberen te lezen. Na elk stukje wordt er gestopt en volgt uitleg, toelichting en enige discussie.

lees verder op pag. 25

D E K R A N T I N D E K L A S

Dit verhaal komt uit Eritrea. Een eenvoudig verhaal met een humoristische plot over een simpele telfout. Dit type verhaal komt in verschillende varianten in veel culturen voor. Aardig om de woordenschat rond tellen en aantallen een keer te bespreken. De context, een moeder die haar zonen de oorlog in ziet gaan, biedt minder vrolijke gesprekstof: oorlog, soldaat, gewond, veilig. Helaas komt ook dat in meerdere culturen voor. Dit verhaal staat ook in de verhalenbundel *Waar de vrouwen vandaan komen*, die inmiddels bij uitgeverij Coutinho is verschenen.

JEANNE KURVERS/UNIVERSITEIT VAN TILBURG

Informatie vragen over lesdagen en lokalen

vaardigheid en toetsvaardigheid. Het is dan ook in hoge mate valide. Maar hoe betrouwbaar is zo'n assessment? Een betrouwbare toets moet dezelfde resultaten opleveren wanneer hij, bij wijze van spreken, een dag later herhaald wordt of door een ander docentenpaar wordt afgenomen. Dat vereist een grote objectiviteit die alleen haalbaar is als de docenten heel precies omgaan met de richtlijnen en de leidraad voor het gesprek (figuur 2) precies volgen.

Ieder gesprek heeft zo een minimaal aantal beurtwisselingen en bevat dus evenveel momenten van evaluatie. Om de objectiviteit te waarborgen is het belangrijk de gesproken tekst nog eens te

beluisteren en bereid te zijn het aanvankelijke oordeel bij te stellen. Dat vereist meer tijd dan de vijf minuten die de handleiding daarvoor aangeeft. De twee docenten van het Da Vinci College waren heel blij met het feit dat ze die tijd ook gekregen hadden. Het is zeker raadzaam ook bij volgende afnamesessies ruim tijd uit te trekken voor het geven van een weloverwogen en objectieve beoordeling.

Verwijzingen

NT2 Profieltoets Alfabetisering (2003)

Bureau ICE

Tel 0344 603 434

Fax 0344 604 003

e-mail info@bureau-ice.nl

internet www.bureau-ice.nl

Een NT2-groep Ouderparticipatie

In een gemengde, duale NT2-groep van niveau 0,5 tot 2 wordt gewerkt met cursisten die meestal in eigen land enkele jaren naar school geweest zijn. Het blijkt dat cursisten met het hoogste leesniveau redelijk zelfstandig de krant kunnen lezen en in een groepje vragen over een artikel kunnen beantwoorden. De docent schrijft voor hen enkele vragen bij de artikelen op en zij gaan aan het werk. De andere cursisten werken met de docent samen op de wijze zoals beschreven bij ANT2-groepen. Natuurlijk wordt, net als in de andere groepen, ook gekeken naar hoe een krant in elkaar steekt.

In de groep Ouderparticipatie wordt, naast de actuele artikelen, gebruik gemaakt van artikelen over speciale, aan ouderparticipatie verwante onderwerpen zoals snoepen, sporten en bewegen, zinloos geweld, alcohol, de dokter of feesten als Sint Maarten en het Suikerfeest.

Multifunctioneel

Hoewel voor veel alfa-cursisten het zelfstandig lezen van de krant als geheel niet is weggelegd, levert de krant wel degelijk een bijdrage aan het overbrengen van de actualiteit en andere wetenswaardigheden. De cursisten worden gestimuleerd hierover na te denken, te praten en zich een mening te vormen. Door meer kennis van hoe een krant in elkaar zit, pakken sommige cursisten nu sneller een andere krant om daar eens in te kijken. Ook is het een stimulans om het nieuws op de tv vaker te volgen. Cursisten leren ook verschillende strategieën te gebruiken om te achterhalen waar een tekst over gaat en ze leren die informatie te koppelen aan wat ze al weten. Wat meer gevorderde cursisten oefenen uiteraard ook hun leesvaardigheid.

Inlichtingen:

secretariaat@okee-krant.nl

www.okee-krant.nl of

www.eenvoudigcommuniceren.nl

Zie ook de rubriek Signalementen.